

taal:
unie

Literatuur-
geschiedenis

KB } nationale
bibliotheek

Literatuurgeschiedenis.org

Jaarverslag 2025

1. Inleiding

Het jaar 2025 stond voor Literatuurgeschiedenis.org in het teken van verdieping en herstructurering. De website werd verder ontwikkeld als toegankelijke en actuele bron voor onderwijs en een breed publiek, met aandacht voor zowel chronologische als thematische benaderingen van de Nederlandse literatuurgeschiedenis.

Organisatorisch markeerde 2025 een overgangsjaar: de nieuwe, compacte redactieraad kreeg een coördinerende en aanjagende rol, wat leidde tot een heroriëntatie op prioriteiten en werkwijzen. Ook werden de in 2023 gestarte projecten rond gender en inclusie en Caraïbische en Surinaamse jeugdliteratuur afgerond, wat nieuwe pagina's en bijdragen opleverde die onderbelichte perspectieven versterken. Technisch werd de website doorontwikkeld met een upgrade naar Drupal 11 en verbeterde digitale toegankelijkheid. Literatuurgeschiedenis.org bleef goed bezocht, al hadden maatregelen tegen AI-bots invloed op de gemeten cijfers. Dit verslag biedt een overzicht van de activiteiten en ontwikkelingen van het platform in het kalenderjaar 2025. Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen via: redactie@literatuurgeschiedenis.org.

2. Omvang en indeling van de website

Op 31 december 2025 telde Literatuurgeschiedenis.org meer dan 500 pagina's. In 2025 werden in totaal 41 pagina's gepubliceerd: 37 nieuwe pagina's en 4 grondig herziene bestaande pagina's. Het ging daarbij vooral om onderwerppagina's, maar ook om schrijverspagina's. Daarnaast zijn zeven *In beeld*-specials gerealiseerd. Ook zijn onder meer de pagina's 'Over ons' en het lesmateriaal grondig herzien met het oog op gebruiksvriendelijkheid. Het aantal nieuwe en herziene pagina's ligt lager dan in 2024, toen 61 nieuwe pagina's verschenen en 12 pagina's ingrijpend werden herzien. Deze afname hangt samen met de focus op de herinrichting van de redactieraad.

3. Uitbreiding inhoudelijke content

In 2025 is de inhoud van Literatuurgeschiedenis.org verder verdiept en verbreed met nieuwe pagina's die zowel chronologisch als thematisch een brede blik bieden op de Nederlandse literatuurgeschiedenis. De publicaties combineren historisch perspectief, culturele context en actuele invalshoeken, waardoor ze zowel informatief als relevant zijn voor een modern publiek.

Drie pagina's illustreren deze ontwikkeling bij uitstek. De pagina over [Anna Bijns](#) belicht een invloedrijke zestiende-eeuwse schrijfster, [De boekwinkel in de negentiende eeuw](#) biedt inzicht in de ontwikkeling van de leescultuur en literaire infrastructuur, en [LGBTI+ in de Surinaamse literatuur](#) behandelt een maatschappelijk relevant thema uit de twintigste eeuw. Samen laten deze bijdragen zien hoe literatuurgeschiedenis in 2025 wordt gepresenteerd: met aandacht voor verschillende eeuwen, uiteenlopende thema's en actuele perspectieven.

3.1 Supplementaire projectaanvragen

In 2025 zijn de twee aanvullende projectaanvragen uit 2023 volledig afgerond. De projecten rond 'gender en inclusie', onder leiding van Yra van Dijk en Feike Dietz, en 'Caraïbische en Surinaamse jeugdliteratuur' onder leiding van Michiel van Kempen, hebben bijgedragen aan de verbreding en verdieping van Literatuurgeschiedenis.org. Zij leverden nieuwe pagina's en thematische bijdragen op die de representatie van onderbelichte literaire stemmen versterken. De laatste pagina's uit deze projecten zijn inmiddels gepubliceerd. Literatuurgeschiedenis.org blijft ook in de toekomst aandacht besteden aan diversiteit en inclusie.

3.2 Opnames Middelnederlands

In 2025 werden voor het platform nieuwe audio-opnames van Middelnederlandse tekstfragmenten gerealiseerd, ingesproken door Remco Sleiderink. Deze opnames, waaronder het bekende fragment *Hebban olla vogala*, zijn inmiddels toegevoegd aan de betreffende pagina's op de website, zodat bezoekers de teksten nu ook kunnen beluisteren.

4. Organisatie

Literatuurgeschiedenis.org werkt volgens een vaste organisatiestructuur waarin de overkoepelende coördinatie wordt gedeeld door de KB Nationale Bibliotheek en de Taalunie. Voor de Taalunie is Fiona van Koot verantwoordelijk. De KB, onder leiding van Henrieke Korten als dienstcoördinator, is eindverantwoordelijk voor de website, stuurt de webredactie aan en coördineert het functionele IT-beheer. De Taalunie beheert de financiële aspecten, contracten en het contact met de redactieraad. Beleid en strategische keuzes worden gezamenlijk bepaald door de coördinatoren van de KB en de Taalunie. Daarnaast bestaat het team uit een bureauredacteur en een webredactie.

Vanaf 2025 werkt Literatuurgeschiedenis.org met een nieuwe, compacte redactieraad die vanaf nu eenmaal per jaar samenkomt. Deze redactieraad heeft een coördinerende en aanjagende functie: zij denkt mee over thematische lijnen, bewaakt de kwaliteit van de inhoud en werkt aan het verbeteren van de gebruikerservaring op de website. De redactieraad bestaat uit: Michiel van Kempen, Linda Ackermans, Roeland Harms, Gitte Vertommen, Tycho Maas en Janneke Weijermars. Voorheen had elk tijdvak een aparte trekker, maar vanaf dit jaar is deze structuur losgelaten.

5. Beheer en gebruik van de website

5.1 Doorontwikkeling en digitale toegankelijkheid

In 2025 heeft de website een upgrade gekregen, van Drupal versie 10 naar Drupal versie 11. Omdat er weinig nieuwe functionele eisen waren is er verder alleen gezorgd dat de Drupal-updates tijdig werden doorgevoerd.

Digitale toegankelijkheid blijft een belangrijk aandachtspunt. In 2025 zijn enkele kleinere verbeteringen doorgevoerd. In 2026 zal bureau Swink een nieuw toegankelijkheidsonderzoek uitvoeren. Door regelmatig onderzoek te laten uitvoeren, blijft de website zo goed mogelijk bruikbaar voor een breed publiek.

5.2 Gebruikscijfers

In het jaar 2025 werd Literatuurgeschiedenis.org goed bezocht. Zoals we ook in eerdere jaren zagen, worden de bezoekcijfers sterk beïnvloed door schoolvakanties; zo is er traditioneel in de zomervakantie en rond de jaarwisseling minder bezoek op de website. Gemiddeld kwamen er maandelijks op de website 32.324 unieke bezoekers. In de drukste maand, januari 2025, wisten meer dan 53.000 mensen de website te vinden. Op 11 maart 2025 trok de website het hoogste aantal bezoeken: 3537. Opmerkelijk genoeg was 11 maart ook in 2024 de best bezochte dag.

In 2025 was de opkomst van AI-bots duidelijk te merken op de websites van de KB, en Literatuurgeschiedenis was daarbij geen uitzondering. In april is enige moeite gestoken in het juist configureren van de servers om overbelasting te voorkomen. Een effect hiervan is dat de bezoekcijfers mogelijk lager zijn dan ze zouden kunnen zijn, omdat er enige tijd gebruik is gemaakt van 'geoblocking', waardoor meerdere landen geen toegang hadden tot de website.

Het aantal bezoeken aan de website was 552.504 in 2025, een daling van 20% ten opzichte van 2024. Het aantal weergegeven pagina was 1.129.680, een daling van 19% ten opzichte van 2024. Deze terugloop hangt samen met de introductie van het AI-overzicht in Google: gebruikers krijgen hun antwoord steeds vaker direct in de zoekresultaten te zien en klikken daardoor minder vaak door naar de website. Uit de statistieken van de website blijkt verder dat 57,8% van de bezoekers uit Nederland kwam en 17,6% uit België, gevolgd door 3,5% uit de Verenigde Staten van Amerika. Overige landen scoorden gezamenlijk zo'n 20%.

Hieronder staat de "top tien" van best bezochte pagina's in 2025, waarbij de voorpagina en overzichtspagina's buiten beschouwing zijn gelaten. Het eerste cijfer geeft de positie van 2025 weer, het cijfer tussen haakjes de positie van die pagina in 2024. In deze top 10 verschijnen twee pagina's voor het eerst. Beide staan overigens al langer op de website.

- 1 (2) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/teksten/van-den-vos-reynaerde> 17.480
- 2 (1) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/teksten/karel-ende-elegast> 13.616
- 3 (4) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/teksten/mariken-van-nieumeghen> 11.613
- 4 (3) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/18e-eeuw/de-verlichting> 10.233
- 5 (5) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/teksten/beatrijs> 9.897

- 6 (8) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/middeleeuwen/taalfamilies> 8.945
- 7 (7) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/middeleeuwen/ridderliteratuur> 8.810
- 8 (6) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/teksten/egidiuslied> 8.446
- 9 (-) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/middeleeuwen/middel nederlandse-in-10-lessen> 7.761
- 10 (-) <https://www.literatuurgeschiedenis.org/stromingen/romantiek> 7.716

6. Promotie en communicatie

Literatuurgeschiedenis.org wordt op verschillende manieren onder de aandacht gebracht van leerlingen, leraren en docenten. Ook in Suriname wordt het platform actief onder de aandacht gebracht. In november 2025 bezochten Henrieke Korten en Fiona van Koot Paramaribo in het kader van de door de Nederlandse Taalunie ondersteunde CARAN-conferentie, die van 11 tot en met 13 november plaatsvond. Tijdens deze conferentie heeft Henrieke een presentatie gegeven aan docenten en hoogleraren Neerlandistiek uit Suriname en het Caribisch gebied.

De online zichtbaarheid van de website ontstaat grotendeels organisch via verwijzingen op andere websites, zoals DBNL en Wikipedia. Ook via de sociale mediakanalen van de KB en de Taalunie (Instagram en LinkedIn) wordt geregeld aandacht besteed aan het platform. Daarnaast verscheen in 2025 een nieuwsbrief van literatuurgeschiedenis.org via Spotler, het nieuwsbriefstelsel van de KB: nieuwsbrief [najaar 2025](#).

7. Vooruitblik op 2026

2026 vormt het laatste jaar van de verlengde subsidieperiode (2024–2026). In deze periode richt Literatuurgeschiedenis.org zich op een efficiënte en toekomstgerichte doorontwikkeling van de website. Daarbij wordt gewerkt aan meer thematische samenhang en een betere verbinding tussen verschillende onderdelen van de website.

Daarnaast wordt, in overleg met het Nederlands Letterenfonds, verkend welke mogelijkheden bestaan voor financiering na 2026. Zowel de KB Nationale Bibliotheek als de Taalunie hebben de intentie het project voort te zetten, mits voldoende financiering en samenwerking met meerdere partners mogelijk blijken.

In 2026 staat bovendien een nieuw gebruikersonderzoek gepland om input van bezoekers te verzamelen die richtinggevend kan zijn voor toekomstige keuzes. Samen met de DBNL en met steun van het Nederlands Letterenfonds werken de KB en de Taalunie verder aan een toekomstbestendige website die optimaal aansluit bij de behoeften van onderwijs en een breed geïnteresseerd publiek.